

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Instellingsnummer 687

Instelling Basisschool vh Gemeenschapsonderwijs

directeur Lief ALEN

adres Guido Gezellestraat 10 2400 MOL

telefoon 014-31.11.50

fax 014-32.12.78

e-mail bs.mol@rago.be

website/URL [http:// schoolweb.gemeenschapsonderwijs.be/bs/mol](http://schoolweb.gemeenschapsonderwijs.be/bs/mol)

Inrichtende macht/Bestuur Het Gemeenschapsonderwijs 960104

adres Emile Jacqmainlaan Alhambragebou 20 1000 BRUSSEL-STAD

Overkoepelende structuur Scholengemeenschap Kempen 120031

Tijdstip doorlichting van 12 februari 2009 tot 16 februari 2009

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Dirk Janssens

Teamleden Ingrid Van Peel

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Andere deskundige die niet tot de inspectie behoort nihil

Datum van bespreking met de directie/coördinatie 11 maart 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Leergebieden in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	6
4	KWALITEITSPROFIEL	7
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	11
5.3	Outcomes	11
5.4	Tevredenheid	11
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	12
6.1	Algemeen	12
6.2	Personeel	12
6.3	Logistiek	13
6.4	Onderwijskundig	13
7	STERKTES EN ZWAKTES	16
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	16
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	16
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	16
8	ADVIES	18
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	19

1 INLEIDING

Van 12 februari 2009 tot 16 februari 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- groot aantal leerlingen met leerachterstand
- veel deeltijds werkende teamleden
- onstabiele leerlingenpopulatie: neveninstromers en uitstromers
- veel nationaliteiten
- meerdere directiewissels tijdens de voorbije jaren
- Het schoolbestuur herschikte op 1 september 2008 binnen een formeel samenwerkingsverband de leidinggevende taken in de scholen BS GO! Mol-Balen en BS GO! 'Het Schrijvertje'. De directeur van 'Het Schrijvertje' fungeert sindsdien als pedagogisch verantwoordelijke in de vestigingsplaats 'Beukenbosstraat 24' van BS GO! Mol-Balen. In haar eigen school heeft een leerkracht uit de kleuterafdeling de interne verantwoordelijkheid op pedagogisch-didactisch vlak opgenomen. Alle schoolbetrokkenen zien deze laatste op dit moment als de directeur (opdracht samengesteld uit lestijden beleidsondersteuning, aanvullende GOK-lestijden en uit lestijden van onderwijzer).
- vele interne veranderingen van opdrachten van leerkrachten

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J'.

3.1 Leergebieden in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

DL-f

Leergebied	
Nederlands	J
wiskundige initiatie	
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied	
Nederlands	
Frans	
wiskunde	J
wereldoriëntatie	J
muzische vorming	
lichamelijke opvoeding	
Leergebiedoverschrijdende ET	
leren leren	
sociale vaardigheden	
ICT	

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	X
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundigheidsbevordering	X
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing lln/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	
Welzijn	
Veiligheid	X
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	
Onderwijsorganisatie	
Begeleiding	
Afstemming andere partners	
Leerbegeleiding	X
Loopbaanbegeleiding	
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	
Rapporteringspraktijk	

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

BS GO! Het Schrijvertje bevindt zich in een veranderingsproces. Meerdere directiewissels, de instroom van nieuwe teamleden, de taakheroriëntatie en/of het takenpakket met verschillende opdrachten van andere leerkrachten plaatsten de school voor uitdagingen op onderwijskundig en organisatorisch vlak. Deze geregeld wijzigende (beleids)context heeft het ontwikkelingsproces van de school de voorbije jaren beïnvloed. De meeste leerkrachten focusten tijdens deze periode bij de implementatie van onderwijsvernieuwingen vooral op de eigen onderwijspraktijk.

Geleidelijk groeit er binnen het team een open cultuur waarin de ontwikkeling van overleg, onderlinge afstemming en de verdere uitbouw van een democratisch en participatief beleid meer en meer kansen kunnen bieden tot gezamenlijke doelgerichtheid. Leerkrachten nemen algemeen echter nog weinig verantwoordelijkheden op schoolniveau op om het beleid mee vorm te geven. Het team bevindt zich in een (her)oriëntatie- en implementatiefase die vooral pragmatisch wordt aangepakt. De aanpak van de huidige prioriteiten – de implementatie van initiatie Frans en van het domein natuur binnen wereldoriëntatie en de uitbouw van een zorgstructuur – biedt eveneens kansen om beleidsmatig ervaring op te doen met vernieuwingsprocessen. De mate waarin dergelijke processen stapsgewijze via visieontwikkeling, concrete afspraken en/of procedures, coaching, begeleiding en opvolging worden gerealiseerd, is algemeen beperkt.

De professionele cultuur in het verleden leidde tot duidelijke verschillen in de mate waarin en de wijze waarop onderwijsvernieuwingen gestalte kregen in de individuele praktijk van leerkrachten. De keuze om dit schooljaar de invoering van enkele initiatieven uit het verleden tijdelijk stop te zetten, creëert volgens de leerkrachten 'rust' binnen het team. De meeste leerkrachten geven aan een sterke nood aan duidelijkheid op onderwijskundig vlak te hebben.

De leerkrachten van de kleuterafdeling besteden veel aandacht aan de realisatie van de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands. Zij plannen en realiseren een degelijk aanbod geënt op de nood aan taalverwerving van vele kleuters. Zij besteden hierbij aandacht aan de ontwikkeling van mondelinge spreekvaardigheid via woordenschatverrijking. In de lagere afdeling biedt het nog vrij nieuwe onderwijsleerpakket voor wiskunde een degelijk en samenhangend aanbod. Algemeen realiseren de leerkrachten dit aanbod. De resultaten stroken algemeen met de beginsituatie van de leerlingen en met de leerjaarspecifieke verwachtingen. Toch vormen een aanpassing en/of een reductie van de didactische aanpak een wezenlijke valkuil voor meerdere leerkrachten.

Het onderwijsleerproces vertoont kenmerken van hedendaags onderwijs maar toch zijn er duidelijke verschillen in de mate waarop de leerkrachten deze kenmerken doelbewust en diepgaand nastreven en/of realiseren. Het onderwijsleerproces is alsnog vooral gebaseerd op de individuele perceptie op onderwijs van de teamleden. Tekenend hiervoor is de algemeen nog vrij leerkrachtgestuurde onderwijsstijl in de lagere afdeling. Leerkrachten hebben het nog moeilijk om een krachtige leeromgeving te creëren. De mate waarin leerlingen kansen krijgen om via zelfsturing actief en interactief te leren is algemeen nog beperkt. Deze aanpak richt zich globaal op een technische en op kennis gerichte verwerving van doelen en inhouden en in beperkte mate op de ontwikkeling van probleemoplossende en transfergerichte vaardigheden. Het ontbreekt de school op dit moment nog aan een duidelijke, samenhangende en gelijkgerichte visie op 'leren en onderwijzen' geënt op de visie en de basisprincipes van de ontwikkelingsdoelen en eindtermen en/of de daarvan afgeleide leerplannen.

Dit komt onder meer duidelijk tot uiting in de benadering voor wereldoriëntatie. De leergebiedspecifieke visie binnen het leerplan vormt nog geen uitgesproken gemeenschappelijke basis die het pedagogisch-didactisch handelen van het team aanstuurt. In beide afdelingen hechten leerkrachten nog een te beperkt belang aan de volledigheid en de didactische frequentie van het aanbod. Via de thematische benadering vanuit een werkelijkheidsgerichte invalshoek geven leerkrachten in de kleuterafdeling binnen hun activiteiten een 'vanzelfsprekende aandacht' aan wereldoriëntatie. De mate waarin ze zowel doelen als inhouden echter intentioneel selecteren en in de praktijk uitvoeren, evalueren en bijsturen, is evenwel nog te beperkt. De leerkrachten van de lagere afdeling geven zich nog onvoldoende rekenschap van hun opdracht om een volledig, gradueel opgebouwd en samenhangend onderwijsleeraanbod voor wereldoriëntatie te realiseren. Het aanbod is op dit moment nog onvolledig. De aandacht gaat zowel bij de planning, de uitvoering als de evaluatie nog vooral naar kennisverwerving en duidelijk minder naar de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en attitudes bij alle leerlingen.

Het schoolteam groeit geleidelijk naar een meer leerlingengerichte aanpak wat resulteert in een veilig pedagogisch klimaat. Deze benadering uit zich echter in een particuliere aanpak van differentiatie voor de verschillen tussen leerlingen en van vormen van individualisatie voor leerlingen met uitgesproken ontwikkelings- of leerstoornissen. De meeste leerkrachten in beide afdelingen hebben het nog moeilijk om

een duidelijk beeld van de beginsituatie van de leerlingen te verwerven. Algemeen ontbreekt het de leerkrachten nog aan diagnostisch vermogen om de verzamelde ontwikkelingsgegevens grondig te analyseren, bijbehorende conclusies te trekken en een passend aanbod te voorzien. De meeste leerkrachten zijn nog sterk gericht op het gezamenlijk vorderen in de leerstof. Dit resulteert veelal in het aanbieden van extra opdrachten en/of in het extra begeleiden van individuele of groepjes leerlingen.

Een planmatige, op remediëring gerichte begeleiding van kinderen met ontwikkelings- en/of leerproblemen krijgt geleidelijk meer vorm in het pedagogisch-didactisch handelen binnen zorg. Hierbij ligt de grootste verantwoordelijkheid bij het zorgteam. Een verdere optimalisatie van het onderwijsleeraanbod en van het bijbehorende didactische proces kan echter het reguliere aanbod een meer preventief karakter geven waardoor ernstige ontwikkelings- of leermoeilijkheden geheel of gedeeltelijk kunnen worden voorkomen.

De school staat voor de uitdaging om via een degelijke visieontwikkeling op 'leren en onderwijzen' de recente waardevolle onderwijskundige veranderingen/vernieuwingen te stroomlijnen en gelijkgericht te veralgemenen en te integreren in het pedagogisch-didactisch handelen. Dit ontwikkelingstraject is onlosmakelijk verbonden met een noodzakelijke uitbouw van het beleidsvoerend vermogen van de school. Positief is hierbij de deelname aan het project 'Algemeen Strategisch Plan' van de pedagogische begeleiding waarbij zowel het organisatorisch als het onderwijskundig functioneren van de school in de focus staan.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- De kenmerken van de kleuterpopulatie zijn richtinggevend voor de focus op taalverwerving. Vele kleuters hebben een sterke nood aan de verwerving van Nederlands als tweede taal en/of (school)taalontwikkeling. De leerkrachten trachten intuïtief zo veel mogelijk interactieve activiteiten te organiseren. Hierbij geven ze geregeld impulsen tot spreken. De mate waarin zij rekening houden met de verschillende fasen van taalverwerving ('de stille periode', 'de redzaamheidsfase', 'de aanspreekbaarheidsfase' en 'de taaldenkfase') gebeurt veeleer impliciet.
- Alle leerkrachten gebruiken de decretale ontwikkelingsdoelen en/of de leerplandoelen, onderverdeeld in de doelgroepen 'jongste kleuters' en 'oudste kleuters', als referentiekader(s) om het onderwijsleeraanbod te bepalen. Leerkrachten bakenen met behulp van deze referentiekader(s) en begrippenlijsten voldoende doelbewust en doelgericht de leerinhoud en de streefwoordenschat bij een thema af.
- De thematische benadering eigen aan het kleuteronderwijs biedt ruime kansen tot interactie tussen leerkrachten en kleuters en kleuters onderling. Zowel tijdens de gerichte activiteiten als tijdens het (vrij) spelen in de hoeken creëren de leerkrachten kansen tot taalontwikkeling. Leerkrachten stemmen zowel het aanbod als de begeleiding algemeen af op de beginsituatie en/of de noden van de kleuter(s).
- De mate waarin de ontwikkelingsdoelen en/of leerplandoelen evenwel als referentiekader(s) gebruikt worden om de volledigheid en de didactische frequentie van de doelen en het bijbehorende onderwijsleeraanbod te plannen én te bewaken, kan nog worden geoptimaliseerd.

Wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- Hoewel ook hier alle leerkrachten de decretale ontwikkelingsdoelen en/of leerplandoelen gebruiken als referentiekader(s) vormen deze veeleer een gedeeltelijke legitimatie voor de activiteiten dan dat ze doelbewust en doelgericht worden geselecteerd en nagestreefd. De focus van de meeste leerkrachten ligt nog in te beperkte mate op het intentioneel nastreven van deze voor wereldoriëntatie.
- Ondanks de degelijke klaspraktijk op zich ontbreekt het de meeste leerkrachten aan een duidelijke, gestructureerde aanpak van de doelen voor wereldoriëntatie. Deze situatie hypothekeert in sterke mate de diepgang waarmee de doelen voor dit leergebied worden nagestreefd.
- Nochtans biedt de thematische benadering in de kleuterafdeling heel wat kansen tot een aanbod voor wereldoriëntatie waarbij zowel de volledigheid als de didactische frequentie duidelijk gericht kunnen zijn op het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie.
- Dit komt tevens tot uiting in de geringe aandacht die dit leergebied krijgt bij de evaluatie waardoor de mate waarin de leerkrachten zorgbrede en zorgverbredende interventies voor dit leergebied organiseren sterk wordt gehypothekeerd.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- De leerkrachten hanteren de leerplandoelen als algemeen referentiekader voor de bepaling van het onderwijsleeraanbod. De verdeling van deze doelen binnen de graad tussen de twee opeenvolgende leerjaren vormen een grove afbakening van doelen en inhouden. Het team besteedde de voorbije jaren ondersteund door de pedagogische begeleiding aandacht aan de invoering van vernieuwde leerlijnen voor de domeinen tijd en natuur.
- De leerkrachten hanteren algemeen een globale jaarplanning op het niveau van thema's en/of inhouden. De onderwijsaanpak is nog beperkt multiperspectief, gerelateerd aan andere domeinen of leergebieden en gevarieerd wat onderwijsleervormen betreft. Het project over 'water' bevat kansen tot horizontale samenhang en tot het creëren van een krachtige leeromgeving.
- Het team slaagt er nog niet in om een volledig aanbod conform het leerplan te realiseren. De leerplandoelen vormen tot op zekere hoogte veeleer een legitimatie van de behandelde inhouden dan dat ze richtinggevend zijn voor de bepaling van het onderwijsleeraanbod en het bijbehorende onderwijsleerproces. Het leerplan en de leerlijnen vormen nog in te beperkte mate een referentiekader om alle leerplandoelen met een voldoende frequentie te plannen, uit te voeren, te evalueren en – indien nodig – opnieuw te plannen. De meeste leerkrachten leggen een sterk accent op kennisverwerving en beduidend minder op de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en attitudes.
- Algemeen hebben leerkrachten het nog moeilijk om leerlingen verantwoordelijkheid te geven om het eigen leren in handen te nemen. Leerlingen krijgen weinig kansen om zelf informatie te verwerken, zelf problemen op te lossen of het eigen werk (en eigen leerprocessen) zelf te plannen en bij te sturen. Het creëren van een krachtige leeromgeving kan wezenlijk bijdragen tot de onderwijskwaliteit. De didactische principes in het algemeen deel van het leerplan en de leergebiedspecifieke informatie voor wereldoriëntatie kunnen inspirerend en richtinggevend zijn.
- De focus ligt bij de evaluatie eveneens vrij eenzijdig op de reproductie van kennis. Het permanent in kaart brengen van een reële en volledige beginsituatie van de leerlingen met het oog op de ontwikkeling van inzichten, vaardigheden en attitudes gebeurt nog zeer beperkt. Ook de mate waarin evaluatiegegevens leiden tot een gedifferentieerd en/of op remediëring gericht aanbod is nog zeer beperkt. Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om voor dit leergebied output te verzamelen over elk domein om te bewaken dat alle leerplandoelstellingen of eindtermen in voldoende mate worden bereikt.

Wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- Het gebruik van een onderwijsleerpakket biedt in de lagere afdeling voldoende mogelijkheden om de eindtermen te realiseren. De leerkrachten volgen het onderwijsleerpakket nog vrij strikt. Deze aanpak garandeert algemeen zowel de volledigheid als de evenwichtige en continue opbouw van het aanbod. Algemeen beschikt het team over voldoende didactisch materiaal om waar nodig vanuit concrete materialen te vertrekken of schema's te hanteren.
- Toch trachten meerdere leerkrachten vanuit een eigen aanvoelen de didactische aanpak van het onderwijsleerpakket meer en meer te wijzigen met het oog op de verankering van de 'technische aspecten' van het wiskundeonderricht. Dit hypothekeert tot op zekere hoogte de didactische aanpak zoals het pakket deze voorstaat.
- De uitdaging voor het team bestaat er dan ook in om vanuit de beginsituatie van de leerlingen een inzichtelijk realiteitsgebonden wiskunde onderwijs voorop te stellen en te realiseren. Ook hier is het

belangrijk om de didactische en methodologische oriënteringspunten uit het leerplan gezamenlijk en doelgericht te hanteren met het oog op de realisatie van de leerplandoelen.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.2.1 Personeelsbeheer

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.2.1.1 Personeelsorganisatie

- De school heeft de voorbije jaren meerdere directies gehad. Op dit moment is een leerkracht van de kleuterafdeling als pedagogisch verantwoordelijke aangesteld maar neemt ze nagenoeg alle verantwoordelijkheden van directeur op zich. De wisselende beleidscontexten brachten geregeld herschikkingen in het opdrachtenpakket van de teamleden met zich mee. Deze situatie leidde ertoe dat leerkrachten algemeen vooral focusten op de eigen opdracht(en). Op dit moment realiseert het team zich meer en meer het belang van 'samen school maken' met het oog op de ontwikkeling van een gezamenlijke visie op 'leren en onderwijzen', op 'zorg'... De aandacht voor onderlinge afstemming van en voor continuïteit in de onderwijsstijl en in de onderwijsinhoudelijke aanpak groeit geleidelijk.
- Binnen de nieuwe beleidscontext focust de pedagogisch verantwoordelijke op continuïteit op langere termijn. In het verleden fungeerden geregeld nieuwe leerkrachten in de GOK-werking. Dit leidde tot een wisselende kwaliteit en doelgerichtheid bij de realisatie van de GOK-doelen. Vele opdrachten zijn tevens verspreid over meerdere leerkrachten. Dit geldt voor de GOK-lestijden, de lestijden lichamelijke opvoeding en de werking voor anderstalige nieuwkomers. Deze verspreiding hypothekeert tot op zekere hoogte de samenhang en de kwaliteit van de uitvoering. De onderlinge afstemming tussen leerkrachten met een gedeelde verantwoordelijkheid is immers niet zo vanzelfsprekend.
- De school bevindt zich op dit moment in een ontwikkelingsproces naar een meer participatieve en democratische beleidsvoering. Dit resulteert in meer openheid tijdens formele en informele overlegmomenten. Deze overlegmomenten kunnen zowel tussen leerkrachten als op teamniveau nog aan diepgang winnen door de eigen praktijk verder te deprivatiseren. Het nemen van verantwoordelijkheid op het niveau van de afdeling of de school is nog beperkt. Naast de teamleden met een uitgesproken beleidsverantwoordelijkheid behorend bij hun opdracht nemen leerkrachten zelden initiatieven om verantwoordelijkheid op onderwijskundig gebied op zich te nemen.
- De recente verspreiding van functiebeschrijvingen biedt kansen om gezamenlijk te reflecteren over de verantwoordelijkheden van ieder teamlid en om duidelijke afspraken te maken over de bijbehorende taakinvulling. Om een duidelijker zicht te krijgen op het functioneren van de teamleden wil de pedagogisch verantwoordelijke meer klasbezoeken uitvoeren. Op dit moment houdt ze zich vooral op de hoogte via het voeren van (in)formele gesprekken met individuele of groepjes leerkrachten.
- De school heeft dringend nood aan stabiliteit en aan continuïteit in de opdrachten van de leerkrachten als basis voor de verdere ontwikkeling van de schoolwerking en de pedagogisch-didactische aanpak op school- en leerkrachtenniveau. Zowel de beleidsmatige als de onderwijsinhoudelijke onduidelijkheid leidt tot een gevoel van onzekerheid bij meerdere leerkrachten. Positief is dat het team om deze situatie te doorbreken en om perspectieven op 'samen school maken' te creëren, op dit moment aandacht besteedt aan de ontwikkeling van een 'open schoolcultuur'. Hierin willen en durven teamleden zich meer en meer professioneel open en kwetsbaar opstellen. Deze ontwikkeling creëert een veilige basis om te groeien naar een sterker participatief en democratisch intern leiderschap.

6.2.2 Professionalisering

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.2.2.1 Aanvangsbegeleiding

6.2.2.2 Deskundigheidsbevordering

- De school neemt – in samenspraak met het schoolbestuur - op dit moment deel aan een begeleidingstraject van de pedagogische begeleiding. Via dit 'Algemeen Strategisch Plan' (ASP) krijgt de school gedurende drie schooljaren ondersteuning met het oog op de ontwikkeling van het beleidsvoerend vermogen. Hiertoe voerde de school in het eerste trimester een SWOT-analyse uit. Hieruit blijkt dat er in het verleden veel werd aangereikt maar weinig diepgaand en veralgemeend werd geïmplementeerd.
- De school ontwikkelde nog geen specifieke, structurele ondersteuning, begeleiding en/of coaching voor de leerkrachten. Leerkrachten vinden vooral ondersteuning bij hun collega's binnen de afdeling of de graad. Zowel formele als informele contacten dragen bij aan de onderlinge afstemming van inhoud en – in mindere mate – onderwijsstijl.
- De school analyseert veranderingen en/of vernieuwingen nog weinig strategisch en diepgaand met het oog op de analyse van behoeften van individuele leerkrachten of van het team. Dit leidt tot een nascholingsplan op korte termijn dat gebaseerd is op de perceptie van het team of op externe impulsen. Leerkrachten worden gestimuleerd om nascholing te volgen. De keuze ervan wordt algemeen bepaald door eigen interesses of particuliere noden van de leerkrachten.
- Op deze manier mist de school de mogelijkheid om de deskundigheid bij de lopende prioriteiten te verhogen of pro-actief de implementatie van toekomstige prioriteiten voor te bereiden. Opvallend zijn de beperkte initiatieven tot deskundigheidsverhoging op leerkrachten- of teamniveau omtrent zorg. De kenmerken van de leerlingenpopulatie vereisen immers een zeer gestructureerde en deskundige zorgbrede en zorgverbredende aanpak.
- De pedagogisch verantwoordelijke volgt de directie cursus op het niveau van de scholengroep en op het niveau van de koepel. Hierbij krijgt ze een vorm van coaching. Op het niveau van de scholengroep werkte ze mee aan de uitbouw van de mentorenwerking.
- De pedagogische studiedagen bieden kansen om op teamniveau veranderingen en/of vernieuwingen te introduceren en te implementeren. Dit schooljaar focust het team hierbij op initiatie Frans, het domein natuur binnen wereldoriëntatie en de uitbouw van een zorgstructuur. De pedagogische begeleiding ondersteunt de school bij de leerplanimplementatie van wereldoriëntatie.

6.3 Logistiek

6.3.1 Materieel beleid

6.3.2 Welzijnsbeleid

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor het operationaliseren van een gedragen visie.

6.3.2.1 Veiligheid

Er zijn tekorten met betrekking tot brandveiligheid die tijdelijk aanvaardbaar zijn.

- Het brandpreventieverslag (brandweer Mol - F. Kenis, commandant) met referentie Fke/prev/SC/MR/304016 van 27/01/2004 vermeldt meerdere tekorten. Deze zijn nog niet volledig weggewerkt.

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

- Binnen het team overheerst de idee dat de organisatie van kleine leerlingengroepen meer kansen biedt tot leerlingbegeleiding en alzo leidt tot betere resultaten. De huidige aanpak binnen zorg bestaat grotendeels uit eerstelijnszorg door de klastitularissen en veelal klasexterne, vraaggestuurde ondersteuning van individuele of groepjes leerlingen door de klastitularissen of (overwegend) de zorgleerkrachten.
- De verdere uitbouw van een zorgstructuur is een prioriteit voor dit schooljaar. Ondanks de ontwikkeling van een visie op zorg beschikt de school niet over een gezamenlijk gedragen en gedeelde visie op zorgbreedte en zorgverbreding. Dit resulteert nog geregeld in een particuliere invulling van de opdracht binnen zorg.
- De leerkrachten brengen de beginsituatie en de ontwikkelingsgegevens van de leerlingen in kaart. Naast de schooleigen gegevens tracht de school via informele en formele oudercontacten en communicatie met externe hulpverleners een zo breed mogelijk zicht op de beginsituatie van de leerlingen te verwerven. De meeste kindbetrokkenen wisselen ontwikkelingsgegevens over leerlingen uit tijdens het periodiek multidisciplinair overleg (MDO) en informele overleg-momenten.
- Hoewel de registratie van beginsituatiegegevens al heel wat informatie biedt, analyseren teamleden de beschikbare gegevens nog weinig om tot een scherpe beginsituatie van de groep en/of de individuele leerling te komen. Ook tijdens het multidisciplinair overleg (MDO) slagen de kindbetrokkenen er veelal nog niet in te komen tot een expliciete formulering van een concrete zorgvraag die richtinggevend kan zijn voor een doelgerichte en doeltreffende aanpak.
- In de kleuterafdeling vertrekt de planning algemeen vanuit de leeftijdspecifieke ontwikkelingsaspecten van de kleuters. In de lagere afdeling richten de meeste leerkrachten zich bij de selectie van doelen en inhouden in eerste instantie op de klasgroep om zich alzo de leerjaarspecifieke doelen en inhouden eigen te maken.
- Het ontbreekt het team algemeen aan een voldoende diepgaand diagnosticerend vermogen om de specifieke zorgvraag van deze leerlingen te detecteren en aan (ortho)didactische deskundigheid om voor hen een planmatige aanpak te voorzien. Waar expliciete noden van leerlingen specifieke en intense remediëring van ontwikkelings- of leerproblemen vereisen, blijft de planning ervan veeleer vaag. Een gedeeltelijke uitzondering hierop vormt de planning voor kinderen met duidelijke leerstoornissen.
- In de zorgbrede werking zijn de klastitularissen van de kleuterafdeling verantwoordelijk voor de eerstelijnszorg. De leeftijds- en/of ontwikkelingsverschillen tussen de kleuters vormen de basis voor een gedifferentieerde aanpak. Naast een eerder grove op leeftijd gebaseerde differentiatie in doelen, middelen en begeleiding proberen de leerkrachten momentane ondersteuning te bieden waar nodig. Ze differentiëren binnen de reguliere activiteiten, het aanbod in de hoeken en/of het keuzeaanbod. De GOK-leerkracht en de klastitularis van de oudste kleuters bieden – mede op basis van een genormeerde toets – ondersteuning aan kleuters met ontwikkelingsproblemen. De mate waarin de leerkrachten op een planmatige wijze specifieke ontwikkelingsproblemen of individuele hulpvragen van kleuters aanpakken, groeit.
- De leerkrachten van de lagere afdeling besteden aandacht aan het voorzien van een specifiek gedifferentieerd aanbod. Waar sommigen vooral tempodifferentiatie voorzien, plannen anderen al meer differentiatie in materialen, moeilijkheidsgraad of begeleiding waarbij door de organisatie van (sub)activiteiten het aanbod gericht is op individuele of groepjes leerlingen. Algemeen staat tijdens deze (sub)activiteiten een (technische) herhaling of de voorbereiding op een evaluatiemoment voorop. De in de onderwijsleerpakketten van Nederlands en wiskunde aanwezige differentiatiemogelijkheden worden in toenemende mate gebruikt om voor de hele klasgroep de basisleerstof en voor deelgroepen herhalings- of verdiepingsleerstof te selecteren.

- In beide afdelingen bieden leerkrachten binnen de zorgverbredende werking in toenemende mate begeleiding aan leerlingen met specifieke ontwikkelings- of leerstoornissen. De zorgcoördinator heeft hierbij vooral een ondersteunende functie op leerkrachten- en schoolniveau. Geleidelijk slagen de kindbetrokkenen erin om voor leerlingen STICORDI-maatregelen te nemen en individuele leertrajecten voor één of meer domeinen of leergebieden uit te werken. Algemeen fungeren de zorgleerkrachten vooral vraaggestuurd en gericht op een occasionele moeilijkheid als begeleider van een groepje of individuele leerlingen.
- Alle leerkrachten geven een eigen invulling aan de begeleiding van anderstalige nieuwkomers (AN) en andere kinderen met specifieke noden aan taalverwerving. Zij trachten hierbij zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de noden van de kinderen. Toch kan een diepgaande afstemming tussen de klastitularissen en de andere kindbetrokkenen in inhouden en aanpak nog sterk bijdragen tot een grotere effectiviteit binnen het taalverwervingsproces.
- Het team wordt uitgedaagd om via een verdere professionalisering te groeien naar een meer planmatige (ortho)didactische aanpak. De vraag stelt zich in welke mate deze situatie op termijn al dan niet leidt tot de organisatie van een individueel leertraject, terwijl dit misschien wel – mits een doelgerichtere, (ortho)didactische aanpak – niet nodig zou zijn geweest.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- De geregeld gewijzigde (beleids)context creëerde bij het team sterk het besef van het belang om verder te evolueren naar een cultuur van 'samen school maken'. Dit leidt tot een geleidelijk groeiende interne dynamiek gericht op verbetering en verandering.
- Het schoolteam bevindt zich in een ontwikkelingstraject dat door de pedagogische begeleiding wordt gecoördineerd en ondersteund. Dit engagement getuigt van verantwoordelijkheidsgevoel en veranderings- / vernieuwingsbereidheid.
- De groeiende openheid en de collegiale overlegmomenten creëren heel wat mogelijkheden om van en met elkaar te leren met het oog op deskundigheidsverhoging én op de ontwikkeling van meer gelijkgerichtheid in 'denken en doen'.
- In de kleuterafdeling staat de huidige onderwijsaanpak voldoende garant voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands. In de lagere afdeling biedt het algemeen vrij strikt gebruik van het onderwijsleerpakket voor wiskunde eveneens voldoende garanties voor een volledig en gradueel opgebouwd aanbod.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het beleidsvoerend vermogen versterken via de verdere structurele uitbouw van een participatief en op vernieuwing gericht intern leiderschap waarbij 'samen school maken' tot uiting komt in de gezamenlijke keuze van 'de goede dingen', in concrete afspraken naar een 'goede uitvoering' en naar de evaluatie of 'de goede dingen goed gerealiseerd worden', gericht op de optimalisering van de prioriteiten.
- De gelijkgerichtheid in doelen en middelen verhogen door de visie en de basisprincipes van de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en de leerplannen als algemene referentiekaders te integreren.
- De opgedane ervaringen bij de verdere structurele implementatie van het leergebied wereldoriëntatie (cyclisch proces van integrale kwaliteitszorg) in een verdere fase benutten om de implementatie van andere prioriteiten planmatig en kwaliteitsvol te realiseren.
- Een duidelijk professionaliseringsbeleid ontwikkelen waarbij zowel individu- als teamgerichte vorming de deskundigheid van het team verhogen.
- De nodige expertise, procedures en werkvormen ontwikkelen om zowel een nog meer gedifferentieerde zorgbrede aanpak als een planmatige zorgverbredende hulp aan leerlingen met specifieke noden schoolintern kwaliteitsvoller te realiseren.
- De tekorten vermeld in het brandpreventieverslag (brandweer Mol - F. Kenis, commandant) met referentie Fke/prev/SC/MR/304016 van 27/01/2004 binnen een aanvaardbare termijn wegwerken.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- In beide afdelingen krijgt het leergebied wereldoriëntatie een te beperkte en te vaag samenhangende invulling. Ondanks het toenemend gebruik hanteren de meeste leerkrachten het leerplan en de beschikbare leerlijnen nog sterk als legitimatie voor hun aanbod en te beperkt als referentiekader voor de planning, uitvoering en evaluatie van het onderwijsleeraanbod en –proces. De huidige onderwijspraktijk is algemeen te weinig geënt op de visie en de basisprincipes van de ontwikkelingsdoelen, de eindtermen en het leerplan van dit leergebied. De school dient de leergebiedspecifieke doelen omtrent kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes na te streven en/of te realiseren. Belangrijke hefboom daartoe is de optimalisatie van de volledigheid en de didactische frequentie waarmee de leerplandoelen aan bod komen, gebaseerd op de reële beginsituatie van de leerlingen.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en financiering **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2010-2011**

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

		Omwille van	
Veiligheid			
Organisatie van het welzijnsbeleid			
Bewoonbaarheid			
Veiligheid van de leer- en werkomgeving			
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg			
Regelgeving			
Gewoon kleuteronderwijs :		DL-f	
Leergebied			
Nederlands		J	
wiskundige initiatie			
wereldoriëntatie		J	X onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen
muzische vorming			
lichamelijke opvoeding			
Gewoon lager onderwijs :			
Leergebied			
Nederlands			
Frans			
wiskunde		J	
wereldoriëntatie		J	X onvoldoende realiseren van de eindtermen
muzische vorming			
lichamelijke opvoeding			
Leergebiedoverschrijdende ET			
leren leren			
sociale vaardigheden			
ICT			

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf 1 september 2011 kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Dirk Janssens

Datum van verzending aan het schoolbestuur en de directie:

Voor kennisname

De directie / het schoolbestuur

Naam: